

CISG DANIŞMA KURULU* GÖRÜŞÜ NO. 15**1

CISG Madde 95 ve 96 Uyarınca Çekinceler

Atf yapma usulü: CISG-DK Görüşü No. 15, CISG Madde 95 ve 96 altındaki Çekinceler, 21-22 Ekim 2013. Raportör: Prof. Dr. Ulrich G. Schroeter, Mannheim Üniversitesi, Almanya.

CISG Danışma Konseyi tarafından, Pekin, Çin'deki on sekizinci toplantısını takiben kabul edilmiştir.

Bu görüşün çoğaltılması izinlidir.

Başkan, INGEBORG SCHWENZER

Üyeler, YEŞİM M. ATAMER, ERIC BERGSTEN, JOACHIM BONELL, MICHAEL KÖPRÜSÜ, ALEJANDRO GARRO, ROY GOODE, JOHN GOTANDA, HAN SHIYUAN, SERGEI LEBEDEV, PILAR PERALES VISCASILLAS, JAN RAMBERG, HIROO SONO, CLAUDE WITZ

Sekreter, SIEG EISELEN

* *Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Antlaşması Danışma Kurulu* (CISG-DK), Pace Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin Uluslararası Ticaret Hukuku Enstitüsü ve Queen Mary Londra Üniversitesi Ticaret Hukuku Çalışmaları Merkezi tarafından desteklenen özel bir girişimdir. CISG-DK, Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Antlaşması'nın (CISG) anlaşılmasına yardımcı olmak ve yeknesak biçimde yorumlanmasını yaygınlaştırmak ve desteklemek amacıyla kurulmuştur.

Haziran 2001 tarihinde Paris'teki kuruluş toplantısında, Almanya Freiburg Üniversitesi'nden Prof. Peter Schlechtriem üç yıllık süre için CISG-DK'nın Başkanı olarak seçilmiştir. Queen Mary, Londra Üniversitesi'nin Ticaret Hukuku Çalışmaları Merkezi'nden Dr. Loukas A. Mistelis Sekreter olarak seçilmiştir. CISG-DK şu kişilerden oluşmaktadır: Prof. Em. Eric E. Bergsten, Pace Üniversitesi; Prof. Michael Joachim Bonell, Roma La Sapienza Üniversitesi; Prof. E. Allan Farnsworth, Columbia Üniversitesi, Hukuk Fakültesi; Prof. Alejandro M. Garro, Columbia Üniversitesi, Hukuk Fakültesi; Prof. Sir Roy M. Goode, Oxford; Prof. Sergei N. Lebedev, Rusya Federasyonu Ticaret ve Endüstri Odası Deniz Hukuku Tahkim Komisyonu; Prof. Jan Ramberg, Stockholm Üniversitesi, Hukuk Fakültesi; Prof. Peter Schlechtriem, Freiburg Üniversitesi; Prof. Hiroo Sono, Hokkaido Üniversitesi Hukuk Fakültesi; Prof. Claude Witz, Saarland ve Strasburg Üniversiteleri. Kurul'un üyeleri Kurul tarafından seçilir.

Sonraki toplantılarda, Prof. Pilar Perales Viscasillas Carlos III Madrid Üniversitesi; Prof. Ingeborg Schwenger, Basel Üniversitesi, Prof. John Y. Gotanda, Villanova Üniversitesi, Prof. Dr. Michael G. Bridge, LSE, Prof. Han Shiyuan, Tsinghua Üniversitesi ve Prof. Yeşim M. Atamer, İstanbul Bilgi Üniversitesi, Türkiye yeni üye olarak seçmiştir. Prof. Jan Ramberg üç yıllık dönem için ikinci başkan olarak görev almıştır. Wuhan, Çin Halk Cumhuriyeti'nde gerçekleştirilen on birinci toplantıda Prof. Dr. Eric Bergsten, Pace Üniversitesi Hukuk Fakültesi CISG-DK başkanı ve Prof. Sieg Eiselen, Güney Afrika Üniversitesi Özel Hukuk bölümü sekreter olarak seçilmiştir. Belgrad, Sırbistan'da gerçekleştirilen on dördüncü toplantıda Prof. Dr. Ingeborg Schwenger, Basel Üniversitesi CISG-DK başkanı olarak seçilmiştir.

** Bu Görüş Av. Z. Müge Erdoğan (Herzberg Legal-Berlin, İstanbul Bilgi Üniversitesi 2012-2013 Willem C. Vis Uluslararası Farazi Ticari Tahkim Yarışması Takım Üyesi) tarafından tercüme edilmiş ve Prof. Dr. Yeşim M. Atamer, İstanbul Bilgi Üniversitesi tarafından kontrol edilmiştir.

¹ 1 ilâ 2 ve 4 ilâ 6 numaralı görüşler oybirliği ile kabul edilmiştir. Görüş 3, tek karşı oy ile kabul edilmiştir.

CISG Madde 1

(1) Bu Antlaşma, işyerleri farklı devletlerde bulunan taraflar arasındaki mal satımı sözleşmelerine,

(a) [...]

(b) milletlerarası özel hukuk kurallarının âkit bir devletin hukukuna atıf yapması halinde uygulanır.

CISG Madde 95

Her Devlet, onay, kabul, uygun bulma veya katılma belgesinin tevdi edilmesi sırasında, bu Antlaşmanın 1. maddesinin 1. fıkrasının b bendi ile bağlı olmayacağını beyan edebilir.

GÖRÜŞ METNİ

- 1. Madde 95 uyarınca çekince ileri sürmüş olan bir âkit devletin, devletler umumi hukuku uyarınca madde 1(1)(b)'ye dayanarak Antlaşmayı uygulama yükümlülüğü ortadan kalkar. Ancak bu çekince, ilgili devletin devletler özel hukuk kurallarının bir âkit devletin hukukunun uygulanmasını öngörmesi halinde ilgili devletin mahkemelerinin Antlaşmayı uygulamasına engel teşkil etmez.**
- 2. Madde 95 uyarınca ileri sürülen çekince, Antlaşmanın madde 1(1)(a) çerçevesinde uygulanmasını hiçbir şekilde etkilemez. Madde 1(1)(a)'nın uygulanmasında, davanın görüldüğü ülkenin madde 95 uyarınca bir çekince ileri sürmüş olmasının veya satım sözleşmesinin bir veye her iki tarafının işyerinin madde 95 uyarınca çekince ileri sürmüş bir devlette bulunmasının bir önemi yoktur.**
- 3. Davanın görüldüğü mahkemenin madde 95 uyarınca herhangi bir çekince ileri sürmemiş bir devlette bulunması durumunda, devletler özel hukuku kuralları madde 95 uyarınca çekince ileri sürmüş olan âkit bir devletin hukukunun uygulanmasını gerektirse dahi, Antlaşma madde 1(1)(b) çerçevesinde uygulanır.**

CISG Madde 12

Taraflardan birinin işyeri, 96. madde uyarınca beyanda bulunmuş bir âkit devlette bulunduğu takdirde, satım sözleşmesinin kurulmasını, değiştirilmesini veya mutabakatla ortadan kaldırılmasını veya bir önerinin, kabulün yahut diğer herhangi bir irade beyanının, yazılı şekilden başka şekilde yapılmasını mümkün kılan Antlaşmanın 11 ve 29. maddeleri veya II. Kısımda yer alan hükümler uygulanmaz. Taraflar bu maddeye istisna getiremeyecekleri gibi maddenin etkilerini de değiştiremezler.

CISG Madde 96

Mevzuatı, satım sözleşmelerinin yazılı olarak kurulmasını veya ispat edilmesini şart kılan bir taraf Devlet, her zaman 12. madde uyarınca, satım sözleşmesinin kurulmasını, değiştirilmesini veya mutabakatla ortadan kaldırılmasını veya bir icabın, kabulün yahut diğer herhangi bir irade beyanının, yazılı şekilden başka şekilde yapılmasını mümkün kılan bu Antlaşmanın 11. ve 29. maddesinin veya II. Kısımının herhangi bir hükmünün, taraflardan birinin işyerinin bu Devlette olması durumunda uygulanmayacağına ilişkin bir beyanda bulunabilir.

- 4. Madde 96 uyarınca bir beyanda bulunulabilmesi için, ilgili devletin mevzuatının Antlaşma kapsamındaki tüm satım sözleşmelerinin yazılı olarak akdedilmesi veya ispat edilmesi şartını arıyor olması gerekir.**
- 5. Madde 96 uyarınca ileri sürülen beyana, âkit devletlerdeki mahkemeler tarafından, söz konusu beyanda bulunulabilmesi için önkoşullar gerçekleşmemiş veya artık gerçekleşmiyor olsa dahi, beyan madde 97(4)'e göre geri çekilinceye dek uyulması gerekir.**
- 6. Satım sözleşmesinin taraflarından herhangi birinin işyerinin madde 96 uyarınca beyanda bulunmuş olan bir âkit devlette bulunması halinde,**
 - 6.1. hiçbir âkit devlet, devletler umumi hukuku kuralları gereği, satım sözleşmesinin kurulmasını, değiştirilmesini veya mutabakatla ortadan kaldırılmasını veya bir icabın, kabulün yahut diğer herhangi bir irade beyanının, yazılı şekilden başka şekilde yapılmasını mümkün kılan 11. ve 29. madde hükümlerini veya II. Kısımın hükümlerini uygulamak ile yükümlü değildir (madde 12);**
 - 6.2. bu tür bir satım sözleşmesine uygulanacak şekil şartını ve bu sözleşmenin nasıl ispatlanacağını, davanın görüldüğü devletin milletlerarası özel hukuk kuralları uyarınca uygulanacak hukuk belirler.**